

Ujj József dr., Weiner Miksa és Wimmer Fülöp, persze Gaál Endre dr. elnökölt.

A színházi tagok bírálata után, amivel se részleteiben, se általánosságban nem kívánunk foglalkozni, az elnök bejelentette a tárgysorozat második pontját: a színházi szerződés meghosszabbítását. Wimmer Fülöp tiltakozott az ellen, hogy ezt a nagy horderejű kérdést így becsémpésszék. A kérdés — folytatta Wimmer — ma még nem aktuális, meg kell várni, míg a többi nagy város kiírja a pályázatot. A közönség nagy része elégedetlen a mai igazgatóval, meg kell várni, hátha módunkban lesz a színház jövőjén lendíteni egy pályázat útján. Egyébként is a kérdés helyes rendezését csak új szabályrendelet alkotásával lehet biztosítani: **bérbe kell adni a színházat és szabaddá tenni a színházipart.**

Az elnök javaslata mellett szólalt föl Balassa Ármin, Wimmer álláspontját pártolta Palócz László. Végül a színügyi bizottságban szokásos lármás és zűrzavaros vita után az elnök két kérdést tett föl:

1. Kíván-e a bizottság a színházi szerződés ügyével most foglalkozni?

2. Meghosszabbítja-e Almássy Endre szerződését 3 évre?

Az első kérdésre **igennel** szavaztak: Balassa Ármin, Becsey Károly, Csernovits Agenor, Somogyi Szilveszter, Ujj József, **nemmel** szavaztak Back Bernát, Palócz László, Weiner Miksa és Wimmer Fülöp. A második kérdésre ugyanazok szavaztak **igennel**, akik az elsőre, tehát a színügyi bizottság azt a javaslatot terjeszti a tanács elé, **hogy pályázat mellőzésével további 3 évre hosszabbítsa meg Almássy Endre szerződését.**

A város ügye tehát — mert szerintünk ez történt — csak egy szavazattal bukott el. De már itt meg kell jegyeznünk, hogy nem vett részt az ülésen Szmolány Nándor, aki beszerzett információink szerint a nemmel szavazókkal tart és módját fogja keresni annak, hogy ezt a véleményét **hivatalosan is** kifejezésre juttassa. Ha tehát ő megjelenik a mai ülésen, legalább is a szavazatok egyenlősége áll be és Gaál Endre dr.-ra az a kényelmetlen föladat várt volna, hogy szavazatával döntsön. Erdemesnek és érdekesnek tartjuk külön kiemelni Somogyi Szilveszter dr. **igen** szavazatát, aki eddig a modern áramlat katonájának, nem: előharcosának igyekezett bemutatkozni. Megváltozott. Nem tudjuk, miért, de most már igazán tudni szeretnénk, hogy melyik táborba is tartozik?

A szavazatoknak a bizottságban előállott aránya alapján — mondhatni 5—5 ellen — vérmes reménykedés nélkül is biztathatjuk magunkat azzal, hogy a következő fórumoknál helyes medrébe terelődik ez az ügy. Mellékes kérdés most, hogy bevált-e Almássy mint színigazgató. A színházi élet jövőjét kell új alapokra fektetni: **a színházat bérbeadni és kiszélesíteni színházi életünk körét.**

Ha bele tudunk dobni a nyilvánosságba olyan kérdéseket, hogy mikor kövezzük a Fájfejem-utcának azt a részét, amely a Nagyköruton nem esik kívül, de a Nagy- és Kiskörut között sincs, sőt a Kisköruton belül se: erdemes lesz azzal a gondolattal is foglalkozni, hogy Szeged nagyvárosi, nyugati fejlődése érdekében új színházi politikára kell berendezkedni.

## Szeged és a mozgósítás.

— **A hadkiegészítő-parancsnokság sürgős átírat.** — **Permanenciában a katonai ügyosztály.** — **Részleges mozgósítás.** — **Interju a hadikészülődésről.** —

(Saját tudósítónktól.) Vészirek száguldanak szerte az országban, naponként fokozódik az izgalom, amelyet a háború — saját háborúnak — eshetősége keltett. Tagadhatatlan, hogy a hírek **egyrésze igaz**, amint a *Délmagyarország* is megírta, hogy a **mozgósítás előkészületei megtörténtek.**

A mai naptól kezdve a szegedi katonai ügyosztály **éjjel-nappal permanenciában van**, vagyis szakadatlanul dolgozik azon, hogy a **behívottak megkapják a behívó-jegyeket** és **azonnal jelentkezzenek** a katonai parancsnokságnál. Ugyanis a szegedi hadkiegészítő parancsnokságtól „sürgős” jelzésű átírat érkezett a katonai ügyosztályhoz és ennek következtében történt az állandó permanenciára vonatkozó intézkedés. A hadkiegészítő parancsnokság átírat, amelyet ma reggel kézbesített a posta a katonai ügyosztálynak, teljes szövegében a következő:

Cs. és kir. hadkiegészítő parancsnokság,  
Szeged.

400/18. M. E. B. szám.

Sürgős.

KATONAI ÜGYOSZTÁLY

Szeged.

Szeged, 1912. évi november hó 21-én.

Megkeresem, sziveskedjék a csatolt — **a hadsereg részleges kiegészítésére „azonnalra”** szóló — behívó-jegyeket haladéktalanul és igen sürgősen kikézbessíteni, egyben a rendelkezésére álló törvényes eszközökkel odaadni, hogy a behívottak a lehető leggyorsabban, teljes számban bevonuljanak.

Egyben megkeresem, sziveskedjék a behívó-jegyeket — **az ügy felette sürgős volta miatt** — annyi küldönccel, ahány irányban azok kikézbessítendőek lesznek, szétküldetni és a behívottakat a behívó-jegyek átvételénél, esetleg a küldönccel kioktatni, hogy haladéktalanul, a törvény értelmében **legkésőbb a behívó-jegy átvétele után 24 órával a behívó-jegyen megjelölt katonai parancsnokságnál okvetlenül jelentkezni tartoznak.**

A kikézbessítést ezen ügydarab átvétele után **rögtön** kérem foganatosítani.

Mellékelt átvételi elismervényt sziveskedjék postafordultával ajánlva, az egyes behívottakét pedig a legsürgősebben ide megküldeni.

17 darab melléklet.

Knesel.

Az átíratot a hadkiegészítő parancsnokság csütörtökön délután tette postára, a borítékon „express, éjjel is kézbesítendő” jelzéssel. A levelet tényleg kézbesítették ma éjjel, de minthogy eddig a katonai ügyosztályban csak nappal volt szolgálat, ma reggel vették át a fontos átíratot. Mától kezdve a katonai ügyosztályban a tisztviselők hat óránként váltják föl egymást, amint-hogy éjjel-nappal tart a szolgálat a szegedi hadkiegészítő parancsnokság irodájában is.

A behívások **kivételével tényleges szolgálatra** szólunk. Az 1907. és 1909. tartalékosokat hívták be elsősorban, akiknek — mint az átírat is hangsúlyozza — a jelentkezés után azonnal be kell vonulniuk. Eddig hu-

szonnyolcan kaptak behívót, akik közül a tengerészeknek *Pólában*, a tüzéreknek *Fiuméba*, az utászoknak *Rzeszowba*, a vasuti ezredbelieknek pedig *Korneuburgba* kell bevonulniuk. A hadkiegészítő parancsnokság az egyik mellékleten közli, hogy „a behívó-jegyek előmutatása mellett a behívottnak Ausztria-Magyarország, Bosznia és Hercegovinában szabad az utazása”. Külön jelezte még a hadkiegészítő parancsnokság, hogy további behívások is lesznek.

Mindezek után megállapítható, hogy a hadsereg létszámának **részleges fölemelése megkezdődött.**

Hogy az **általános mozgósítást** elrendelik-e és mikor, ez a közel jövő titka.

Általános és részleges mozgósítás. Olyan terminus technikusok ezek, amelyekben sokan nem igen tudnak eligazodni. Mozcósításról lévén szó, mindenki olyannak érzi a levegőt, mintha máris puskapor telitene és végig dörögne az egész országon a kiáltás: **fegyverbe!** Szerencsére, nem tartunk még egészen itt. Megnyugtathatjuk a közönséget: egyelőre — hogy úgy mondjuk — madárijesztésről van szó és családok, aggodalommal, legfőlebb akkor nézhetnek a jövő eseményei elé, ha az általános mozgósítást elrendelik. Akkor tényleg háborúval állunk szemben. Az általános mozgósítás elrendelése azonban nem történhet titokban.

Tömerdek szóbeszéd, mosolyra is készítő tévhit van forgalomban arról, hogy mi a mozgósítás? Munkatársunk éppen ezért a közönség tájékoztatására, hosszabb beszélgetést folytatott egy magasabbrangu szegedi katonatiszttel, aki a hadikészülődés mikéntjéről a következő érdekes dolgokat mondta el:

— Amíg a helyzet nem élesedik ki annyira, hogy békés elintézésé kizártnak tekinthető, addig a diplomácia viszi a döntő szerepet. Gyakran azonban már eközben is, hogy követeléseinek minél nagyobb súlyt biztosítson, igenis, felvonultatja a fegyveres erőt, ezzel is dokumentálván, hogy a nemzet érdekeit a legvégső eszközökkel is kész megvédeni. Így történt 1908-ban, az annexió idején, amikor Szerbia harci lármájától visszhangzott az egész európai sajtó. Jegyzék-jegyzéket ért, de a kardesőrtetés, amelyet György herceg szított Szerbiában, nem esilapodott. Erre rendelte uralkodónk a határszéli hadtesteknek hadilétszámra való fölemelését. Ez még nem mozgósítás, inkább csak az előfutárja. Az egyes századokat ugyanis, amelyeknek a békelelétszáma 80—100 fő, a **tartalék-erők egy kis hányadának fegyverbe hívása által 150—200 emberre egészítik ki.** Hogy ez utóbb az összes keretek kibővítését eredményezte, természetes, ám hol van ez még attól, amit mozgósításnak lehet hívni.

— A balkáni államoknak most folyó háborújában erről már tiszta képet nyerhetünk. Láttuk, mint szegődött egyszerre a modern élet minden eszköze a hadsereg szolgálatába. Elsősorban persze a **vasut** és a **távíró**. A vasut a hadviseléshez szükséges anyag, fegyver, lőszer, élelmezés, míg a távíró: a tartalék — a rendes hadsereg kiegészítésére szükséges emberanyag — behívó-jegyeinek továbbítására. Belekapcsolódtak ebbe még a posta- és a telefon is, mint kiegészítő szervek, főleg a hírszolgálat lebonyolítása céljából. Az pedig, hogy mozgósítás esetén e szervek teljesen katonai uralom és fegyelem alá jutnak, csak a magasabb érdek természetes folyamánya, ami érthető is, hi-

**Legujabb női és leánykabátokat csak a**  
**HOLTZER és ABONYI cégnél Szegeden, Széchenyi-tér 2. szám, lehet**  
**olesón, szabott árak mellett vásárolni.**